

Autoři a redaktori (slovo do vlastních řad)

Každý odborný časopis má svoji množinu autorů, kteří v něm publikují a mohli by publikovat. Velikost této množiny závisí zhruba přímo úměrně na zaměření časopisu a na jazyku, ve kterém časopis vychází. Např. lékařská komunita je početnější než chemická, tak i množina autorů publikující v lékařských časopisech je větší než v chemických. Pokud uvážíme ještě anglicky vydávaná lékařská periodika, tak množina dále vzroste. Na druhé straně nepřímo úměrně, možná i strměji, závisí množina autorů na hodnotě impaktového faktoru. Např. na přijetí příspěvku do multidisciplinárních a prestižních časopisů *Nature* (IF = 34,480) nebo *Science* (IF = 29,747) dosáhne jen nevelká množina špičkových vědců-autorů.

Sečtením jmen z autorského rejstříku *Chemických listů*, viz <http://www.chemicke-listy.cz/authors/index.html> (*Chemické listy* jsou na webu od r.1997 a od tohoto roku je zpracován i autorský rejstřík), vychází číslo 2380. Potenciální počet autorů, kteří mohou poslat svůj příspěvek do *Chemických listů* je jistě několikanásobně vyšší, ale otázkou je, zda to chtějí udělat. Strážlivým odhadem se dostáváme k množině tři tisíc stávajících a možných autorů *Chemických listů*. Redaktorů *Chemických listů* je deset, to ovšem neznamená, že na každého redaktora připadá tři sta autorů, tradičně vyšší počet má Pavel Rauch (biochemie a příbuzné obory) a Jiří Barek (analytická chemie). Ve srovnání s periodiky vycházejícími v angličtině, které mají počet autorů o řád vyšší a navíc mnohonárodní skladby, není číslo 3 000 veliké. Tato periodika si proto mohou dovolit tvrdou redakční politiku a nemilosrdně vracet, byť jen nepatrně formálně nevyhovující příspěvky. *Chemické listy* musí se svými autory především vyjít po dobrém, začátečníky neodradit a zasloužilé nenaštvat (občas se to ale ve dvojici autor-redaktor stává).

Chemické listy mají na webu rubriku Instrukce pro autory (<http://www.chemicke-listy.cz/cz/authors.html>), kterou si před napsáním příspěvku pečlivě přečte jen malá část autorů. Mnoho došlých příspěvků proto nevyhovuje především po formální stránce: rozsahem, literárními citacemi, nevhodnými obrázky, tabulkami a v neposlední řadě

i úrovni publikačního jazyka. Pro odborného redaktora to znamená dlouhou a únavnou korespondenci s autory, což někteří řeší tak, že článek radši přepíší sami (např. Josef Horák, ale i jiní). Dr. Jiří Gut, bývalý šéfredaktor *Chemických listů* blahé paměti, tvrdil, že transformace nekvalitního rukopisu na kvalitní příspěvek je minimálně z poloviny zásluhou anonymního redaktora. Ovšem až takovýto servis *Chemické listy* poskytovat všem svým autorům nemohou. Existují i další tlaky. Množí se žádosti autorů o okamžité publikování jejich příspěvků nebo aspoň o okamžité potvrzení o přijetí rukopisu z důvodů grantových zpráv. Jsou i tací, kteří zaslání rukopisu podmiňují jeho přijetím. Z těchto důvodů jsme vytvořili a nabízíme autorům službu zrychleného publikování, což ovšem neznamená rychlost na úkor kvality nebo že bereme vše!

Jaký je vztah autorů a redaktorů *Chemických listů*? Odpověď je nasnadě: citlivá rovnováha. Lákadlo snadné publikace v mateřském jazyce, v časopise s nezanedbatelným impaktovým faktorem (0,717) a ve všeobecné době za body RIV, činí autory *Chemických listů* poddajnějšími. Na druhé straně redaktori *Chemických listů* nemají patent na rozum, pouze jsou zkušenější a jazykově obratnější než většina autorů a navíc zodpovídají za formální jednotu a úroveň časopisu. Práci redaktora dělají souběžně se svým hlavním zaměstnáním a *Chemickým listům* nemohou dát 100 % svého výkonu. To není výmluva ani omluva, to je konstatování stavu věci. Mladých a výkonných redaktorů aby pohledal....

Chemické listy tak věrně reflektují pisatelskou potenci a ochotu autorů (do „Listů“ to stačí...) a výkon redakčního kruhu (co stačíme to stačíme...). Není ale vše tak fádňí. Existuje něco jako „chemicko-listové vlastenectví“. Někteří kvalitní autoři dobrovolně podlehnou naléhání Rudolfa Zahradníka a přispějí do rubriky Zahradka a všichni redaktori dochází do redakce rádi. Jejich redaktorská aktivita má i jiný rozměr – bavi je to. Konec konců ta 135letá tradice, pozoruhodný impaktový faktor (na česky a slovensky vydávaný časopis), a navíc když se povede opravdu dobrá publikace ... Takže tlačíme společně tu káru dál!

Bohumil Kratochvíl